

CZŁOWIEK
W ŚWIECIE
WSPÓŁCZESNYM

JANUSZ
KORZENIOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do wiedzy o społeczeństwie dla liceum
ogólnokształcącego i technikum

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Marta Milewska

Recenzja merytoryczna – dr Kazimierz Waluch

Jan Bielecki

Jadwiga Iwanowska

Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Kary i środki karne w Rzeczypospolitej Polskiej

Klasa / czas trwania lekcji

IV liceum/V technikum – 45 minut

Cel ogólny (główny):

- Poznanie systemu kar i środków karnych w Rzeczypospolitej Polskiej.

Cele operacyjne (szczegółowe). Uczeń:

- przedstawia kary i środki karne unormowane w Kodeksie wykroczeń i Kodeksie karnym w Rzeczypospolitej Polskiej;
- wymienia okoliczności, jakie musi uwzględnić sąd orzekając karę.

Metody/techniki/formy pracy

Metody podające: wykład, rozmowa nauczająca.

Środki dydaktyczne

Podręcznik, teksty źródłowe

Opis przebiegu lekcji

- A. Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem i celami lekcji oraz formami pracy.
- B. Nauczyciel prowadzi wykład na temat systemu kar i środków karnych w Rzeczypospolitej Polskiej;
  1. Rodzaje kar:
    - kara grzywny;
    - kara ograniczenia wolności;
    - kara pozbawienia wolności;
    - kara dożywotniego pozbawienia wolności.
  2. Środki karne:
    - pozbawienie praw publicznych;
    - zakaz zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej;
    - zakaz prowadzenia działalności związanej z wychowaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi;
    - zakaz przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu;
    - zakaz wstępu na imprezę masową;
    - zakaz wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych;
    - nakaz okresowego opuszczania lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym;

- zakaz prowadzenia pojazdów;
  - świadczenia pieniężne;
  - podanie wyroku do publicznej wiadomości.
- C. Nauczyciel prowadzi z uczniami rozmowę nauczającą na temat uwarunkowań i okoliczności przy orzekaniu kary przez sąd.

Komentarz metodyczny

Lekcja powinna się odbywać w pracowni przedmiotowej w czasie 45 minut. Zaproponowane w ramach lekcji metody nauczania kształcą u uczniów określone umiejętności oczekiwane na współczesnym rynku pracy oraz kompetencje kluczowe:

- wykorzystania informacji na temat funkcjonowania prawa karnego do tworzenia własnej wypowiedzi, w tym formułowania opinii oraz sądów wartościujących;
- wymiany poglądów;
- aktywnego słuchania innych.

Nauczyciel oceniając uczniów powinien uwzględnić następujące kryteria oceny: wnikliwość rozważania zagadnienia, formułowanie opinii oraz sądów wartościujących.

Przykładowe działania, które nauczyciel powinien uwzględnić w pracy z uczniami o **specjalnych potrzebach edukacyjnych** zostały przedstawione w autorskim programie nauczania pt. *Człowiek w świecie współczesnym*.